

OPONENTSKÝ POSUDEK KE JMENOVACÍMU ŘÍZENÍ

Fakulta	Trnavská univerzita v Trnave Filozofická fakulta
Jmenovací obor	Dejiny a teória umenia
Uchazeč	doc. PhDr. Ivan Gerát, PhD.

Dne 22. února 2016 jsem obdržel vyzvání děkanky Filozofické fakulty Trnavské univerzity v Trnavě, prof. PhDr. Marty Dobrotkové, CSc. k vypracování oponentského posudku ke jmenovacímu řízení docenta Ivana Geráta. Doklady, s nimiž jsem se při té příležitosti seznámil, tj. uchazečův životopis, přehled jeho pedagogické činnosti, seznam publikační činnosti a přehled řešení vědecko-výzkumných projektů, byly pečlivě vypracovány a velmi přesvědčivě doložily uchazečův badatelský i pedagogický význam v oboru historie umění. Navíc mohu osobně připomenout, že uchazečovu odbornou práci ve slovenském akademickém prostředí již delší dobu sleduji a jeho vědecké studie a publikace z větší části znám. Domnívám se tedy, že mohu bez pochybností ocenit jeho důležitost pro odborné společenství ve středoevropském prostředí a především doporučit úspěšný průběh jeho jmenovacího řízení na Trnavské univerzitě. Takové doporučení je přitom možné podpořit několikaletým hodnocením:

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Doc. PhDr. Ivan Gerát, PhD. vystudoval obory estetika a dějiny umění (veda o výtvarnom umení) na Univerzitě Komenského v Bratislavě; tam rovněž roku 1987 obdržel titul PhDr. Jeho další kroky vedly k badatelské práci: začal pracovat jako interní aspirant na Ústavu dejín umenia SAV v Bratislavě a v doktorském studiu dále pokračoval na Albert-Ludwigs Universität ve Freiburgu. Jeho závěrečná, německy psaná dizertace z roku 1994 se

týkala obrazu středověku v umělecko-historickém myšlení Hanse Sedlmayra. I poté si Ivan Gerát rozšiřoval své vědomosti dalšími studijními pobyty v zahraničí (Wolfenbüttel, Leipzig, Marburg, Princeton, aj.). To vše mu posléze umožnilo stát se vysoce kvalifikovaným historikem umění se zaměřením na středověkou malbu a plastiku, ale též na výzkum ikonografie a ikonologie a v neposlední řadě rovněž na studium historiografie a metodologie dějin umění. Roku 2009 se v Trnavě habilitoval závěrečnou prací pod názvem *Témy a kontexty. Štúdie k ikonografii stredovekého umenia na Slovensku*.

Název habilitační práce můžeme číst jako jakýsi emblém Gerátem řešených badatelských problémů: jsou jimi skutečně konkrétní vztahy mezi obrazem a historickým kontextem ve středověku. Ve své badatelské práci se přitom zaměřuje především na výzkum ikonografického významu obrazu (jak malířského, tak i sochařského) v období středověku na Slovensku a ve středoevropském prostředí. Ivan Gerát je dnes autorem tří knižních monografií a jedné zahraniční, dále editorem a spoluautorem dalších kolektivních monografií. Kromě toho napsal pět desítek vědeckých článků, osm dalších v zahraničí a byl úspěšným řešitelem a spoluřešitelem řady projektů. Jeho silnou stránkou je především přesvědčivé propojení analýzy obrazové struktury s ikonografickým výkladem a historickým kontextem.

Gerátovy odborné studie jsou dosud velmi kladně recenzovány a recipovány v řadě citačních ohlasů. Tyto ohlasy jsou jak domácí, tak zahraniční. Nelze tedy pochybovat o tom, že jeho vědecká kvalifikace odpovídá požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci jmenovacího řízení v oboru dějiny a teorie umění. Mohu přitom doložit velkou řadu ohlasů v českém prostředí. Mezi českými historiky umění, kteří se o Gerátovu badatelskou práci zajímají, patřil především již zemřelý profesor Milan Togner, v současnosti potom profesorka Milena Bartlová. S Gerátovými studii přirozeně pracují také posluchači brněnského Semináře dějin umění Masarykovy univerzity: v seminární referenční knihovně máme v Brně zpřístupněno pět Gerátových svazků.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Doc. Ivan Gerát je od roku 2005 ředitelem Ústavu dejín umenia SAV v Bratislavě. Od roku 1995 současně pedagogicky působí na Katedre dejín a teorie umenia na Filozofické fakultě Trnavské univerzity. Jeho výukovou činnost mohu hodnotit přirozeně jen z témat jeho přednášek a seminářů tak, jak jsou zmíněny v příloze ke spisu k jeho jmenování. I z tak

letného přehledu je však zřejmé, že jeho pedagogická způsobilost rovněž odpovídá požadavkům standardně kladeným na středoevropského uchazeče v rámci jmenovacích řízení v oboru dějiny a teorie umění.

Účast v mezinárodní vědecké spolupráci

Již z předchozího, nutně stručného přehledu uchazečovy vědecké činnosti je zřejmé, že Ivan Gerát je svými aktivitami plně zapojen do mezinárodní badatelské spolupráce. Samotný Ústav dejín umenia SAV díky předchozímu dlouholetému řediteli, prof. Jánů Bakošovi si získal vysoké evropské renomé v oboru dějin umění. Je tedy na současném řediteli, aby dále pokračoval v odborné a mezinárodní práci na této vysoké úrovni. Ivan Gerát je ovšem na podobnou práci připraven jak svým předchozím studijním školením, ale též povahou svého odborného zaměření. Jeho cizojazyčné studie jsou zveřejňovány především v německých a v maďarských časopisech (zde zejména prestižní *Acta Historiae Artium*). Je velmi dobře znám v českém uměleckohistorickém prostředí a lze očekávat, že v jeho osobě získáme i do budoucna vynikajícího partnera rovněž v rozvíjejícím se středověkém centru na brněnském Seminári dějin umění.

Závěrem lze opakovat ocenění Gerátovy dosavadní badatelské činnosti. Po zvážení jeho vědecké i pedagogické kvalifikace navrhuji uskutečnit jmenovací řízení na Trnavské univerzitě a jako oponent pro posouzení odborné úrovně uchazeče **doporučuji** jmenovat docenta Ivana Geráta profesorem v oboru „Dejiny a teória umenia“.

Brno, 29.3.2016

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Masarykova univerzita
Filozofická fakulta
Seminář dějin umění